

SE L S E X E ?

HIGIA
REVISTA D'IGIENE

21

més greu. El sistema pilos també està molt més estès. La capacitat per a l'abstracció mental molt més ampla. L'actuació social més enèrgica, etc., etc.

Uns pocs atributs té més desenrotllats la dona: la cabellera més llarga i persistent, més teixit adipós, més amplada de pelvis, més desenvolupament mamari i evolució cap a la maduresa dels òrgans destinats a la maternitat: úter, trompes i vagina, que en l'home es veuen reduïts a la pròstata i a algunes restes embrionàries.

Sols un concepte fonamental ens manca ja per arribar a la definició del què és el sexe. Si l'home i la dona no son més que dos aspectes de la sexualitat, de fons gairebé comú, per què i com es realitza el floreixement del sexe?

Tot és cosa de les *gonades* o *glàndules sexuals*; aquests petits òrgans que malgrat llur reduït volum, són, com si diguéssim, una veritable capital de la nació del sexe, el centre coordinador de totes les accions i reaccions de la sexualitat.

La gonada és un dels òrgans més nobles, i per aixó no arriba a la plena maduresa fins que l'organisme no està completament desenrotllat, la qual cosa sol tenir lloc entre els 12 i 16 anys. Llavors comença a produir uns reactius d'un poder extraordinari, puix que actuen en quantitats infinitessimals, els quals, amb la investidura d'«emissaris químics», van a donar les ordres oportunes als diversos sectors de l'organisme — que ja estan per endavant preparats per a rebre aquests emissaris — perquè prenguin la forma adient al sexe de la gonada. Així és com es madura, en entrar a la pubertat, un home o una dona.

El mecanisme segons el qual la gonada pren el govern de la sexualitat en entrar en aquesta fase de la vida, és un dels processos més meravellosos que ha descobert la ciència moderna. La comparació amb un Estat, del qual la gonada n'és la capital sexual, és una mostra d'aquella grandiositat d'organització. Però entrar en detalls sobre la mateixa, seria ja desorbitar-nos de la finalitat d'aquest treball.

Hem reunit ja gairebé tots els elements fonamentals per a formar-nos una idea suficientment clara del què és el sexe, segons l'estat actual dels coneixements científics.

D'una part tenim l'organisme *bisexual*, que glateix ja en l'infant des de molt abans de néixer. En aquest organisme existeix una lluita aferrissada entre els dos sexes, un dels quals va imposant-se ja en l'embrió, i es consolida en arribar a la pubertat. És el que podem anomenar «factor terreny» de la sexualitat, prompte a fructificar sota els raigs fecunds del «factor glàndular».

D'altra part tenim les glàndules sexuals, que determinen la gran caiguda de la balança i donen lloc a l'aparició de tots els trets físics, fisiològics i morals propis de cada sexe. I aixó fins a tal punt que una porció qualsevol de l'organisme, una expressió del rostre, una paraula pronunciada, el soroll dels passos en caminar, delata tot seguit el sexe de la persona de referència, puix que fins l'última cèl·lula de l'organisme està impregnada de masculinitat o de feminitat.

Aquests elements donen el *to sexual* a l'individu. *El sexe és el gran predomini d'un grup de caràcters, quasi mai una cosa absoluta.* L'organisme manté a través de tota la seva evolució ontogènica, restes del sexe ofegat, que baldaran sempre per eixir a la superfície i manifestar-se bon punt trobin ocasió. Una feblesa o anul·lació del sexe triomfador i legítim, facilitarà aquella revifalla. L'experimentació i la mateixa pràctica mèdica ho demostren en tot moment. Si hom empelta un testicle de gall a una gallina castrada, veurem com molt sovint pren la forma d'aquest darrer, amb desenrotllament de la cresta i el cantar típic. Un noi al qual una malaltia destrueix les seves glàndules sexuals, no tardarà a presentar una morfologia més propera a la femenina que a la masculina, mancat l'element femení del contrapès dominador del masculí.

Pot afirmar-se, doncs, que existeix en cada individu una mena de «fórmula sexual» variable en cadascú, i de més o menys eficàcia i potencialitat segons sigui la dels ingredients que la integren, arribant raríssimament a assolir allò que en l'estat actual de la ciència podem considerar com *fórmula magistral*.

El sexe pur no és, doncs, més que un ideal, i l'aproximar-s'hi més i més — per l'educació, la civilització i el desenvolupament progressiu de l'espècie — és el mobil que ha d'orientar els passos de l'home i la dona de tots els temps.

